

De chiquelingen-koorts.

Weer mogen we niet worden misverstaan. Er is geen denken aan, dat zij, die menschen van stand zijn, die van oude familie zijn, of die door onzen God met aardse goederen rijk gezegend zijn, onder deze rubriek zouden vallen, eenvoudig omdat ze zijn zoals ze zijn, en wij ze zijn, die ze zijn. Daar is geen sprake van „de christen in onzen tijd”. Maar evenals toen moeten we thans er op wijzen, dat er ook een zeker genre van Gereformeerden is, dat naar het schijnt eerst vraagt, of het meedoen met datgene, wat in onze Gereformeerde gezinnen vanouds zede was, wel „deftig” genoeg is.

En de levenshouding van dezulken heeft natuurlijk invloed op heel het gezin.

En speciaal op de houding van het gezin tegenover de kerk van Christus, tegenover ambt en ambtsdragers, tegenover christelijke actie en christelijke levensnuiting.

Doch daarover volgend maal nader, D. V.
J. WATERINK.

UIT DE SCHRIFT.

Teleurstelling.

Doch Mozes vlood voor Farao's aangezicht,
en woonde in het land Midjan.
Exodus 2:15.

Hoe bitter is Mozes teleurgesteld.

Van heeler harte had hij de keuze gedaan om te behoren tot het gemiddelde volk van God. Zwaar moet zijn innerlijke strijd geweest zijn om daartoe te komen. Naar aanleg en ontwikkeling hoorde hij thuis in de aan kunst en kennis zoo rijke Egyptische wereld; en menige bange zieleworsteling heeft het hem gekost die schatten op te geven, en zijn leven en toekomst te verbinden aan een slavenvolk, dat schier in alles hem moest afstooten. Maar de verbondstrouw des Heeren werkt onwederstandelijk bij hem door, zij buigt zijn wil tot de goede keuze, — en daar breekt het bij Mozes door: hij laat de wereld los om de hand te reiken aan Israël. „Uw God is mijn God.”

En nu komt de smartelijke teleurstelling.

Nu kan Mozes niet wat hij wil.

Wat hij wil, dat is, als één met de kinderen Israëls, hun leidsman zijn. Zelf had hij dit niet gezocht; God had voorzienig hem daartoe bestemd. En Mozes wist dit; hoe langer zoo duidelijker zag hij, „dat God door Zijne hand Israël verlossing zou geven” (Hand. 7:25). Daar grijpt hij zijne taak aan, — en nu blijkt, dat hij ongeschikt is.

De gebeurtenis, die hem ontmoet, als hij den Egyptenaar den Israël niet onrecht doet, is hem een beeld van den toestand. Zóó is het tusschen Egypte en Israël. Israël wordt door Egypte geslagen, onrecht aangedaan en verdrukt. En Mozes zal, in den ijver van zijne nieuwe keuze, nu laten zien, dat God hem tot Israëls verlosser bestemd heeft; in verontwaardiging zichzelf niet meer meester, grijpt hij den Egyptenaar en doodt hem. Hij kan het.

Neen, het is juist gebleken, dat hij het niet kan; God maakt het den volgende dag op ontstellende wijze hem duidelijk.

Mozes wilde optreden als leidsman van Israël; en nu toont God hem, bij het dooden van den Egyptenaar, dat hij niet eens zichzelf leiden kan. Mozes meent, dat hij heel een volk kan regeren, en nu blijkt, dat hij zichzelf niet vermag te beheerschen.

Bittere teleurstelling.

Nu was hij in Gods weg, nu had hij alles verlaten voor zijne roeping, nu deed hij de goede keuze, — en nu breekt God het af.

Mozes heeft zich vergist.

Hij meende, dat, nu hij het wilde, hij het ook kon. En die vergissing doet de Heere hem hier inzien.

En zeker, dan blijkt óók dat het volk Israël nog niet rijp is; maar — veel pijnlijker voor Mozes — het blijkt, dat hijzelf nog onbekwaam is. En Mozes is zoo ontmoedigd en verslagen, dat hij wegvlocht in Midians woestijn.

* * *

Deze teleurstelling is aan het geestelijk leven niet vreemd. Ze wordt daar alle tijden door ervaren.

Er zijn oogenblikken in het leven van den Christen, dat hij de goede keuze doet. Hij wil het. „Heere, ik zal U volgen waar Ge ook henengaat!” Dan breekt het dóór in ons hart, en dan gaan we op weg. En ons lied klinkt: „Ik zal door 's vijands zwaard niet sterven!” En dan meenen we, dat onze strijd gestreden is, en dat we reeds overwonnen hebben.

Maar, — dan begint de strijd pas. En in dien strijd gaat het niet van overwinning tot overwinning, doch van teleurstelling tot teleurstelling. Teleurstelling niet aan onzen God, maar teleurstelling aan onszelf. Wij moeten dan leeren, dat het goede te willen niet hetzelfde is als het goede

te kunnen. En dan kan 't wel gebeuren, dat we, na de goede keuze gedaan te hebben, veertig jaren moeten leeren, dat we die goede keuze niet kunnen volbrengen.

Zeker, onze onmacht en afhankelijkheid leeren we óók wel in den aanvang kennen; maar toch slechts iets daarvan; de diepere kennis onzer krachteloosheid ten goede. — „het willen is wel bij mij, maar het goede te doen, dat vind ik niet” — die kennis doen we, veel smartelijker, op in den doorgaanden weg van het geestelijk leven. Dan laat de Heere soms toe, dat de zonde weer heel machtig wordt, en wij struikelen en vallen; of dat wij die voorheen in het geloof stonden, later, op moeilijke wegen, alle vertrouwen en vastheid in onzen God verliezen en beschaamd neerzitten in duisternis. Hoevele zijn de ervaringen die alle hierop uitkomen, dat, wanneer wij het goede willen, de Heere ons nog leeren moet dat wij het niet kunnen.

Leggen we ons leven dan naast dat van Mozes. Bij hem zien we zoo duidelijk, hoe heilzaam zijne teleurstelling is, hij is door de teleurstelling aan zichzelf de man geworden, die al zijne kracht en hulp alleen van God verwachtte; en zóó heeft hij de knecht des Heeren kunnen zijn.

Als dan „het goede te doen” telkens bij ons afbreekt, als we ontdekt worden, smartelijk ontdekt aan onze onbekwaamheid om de goede keuze te volbrengen, als we teleurgesteld worden aan onszelf, — neen, dan laat God dit niet toe, om ons te verwerpen, ons los te laten en over te geven vanwege onze onbruikbaarheid, maar juist om ons te genezen en op te leiden in Zijn dienst, en om ons, door de teleurstelling aan onszelf, te leeren, dat we alleen uit den wijdestok vruchten kunnen dragen.

U.

V. A.

ONDERWIJS EN OPVOEDING.

Beroepskeuze.

Gelijk men weet, wordt er in den laatsten tijd zeer veel aandacht geschonken aan wat men gemeenlijk noemt: „de beroepskeuze”.

En dat is gelukkig.

Immers maar al te zeer ging het vroeger zóó, dat iemand zoo ongeveer op zijn dertiende, veertiende jaar een beroep koos, — een vak, of een betrekking, die hem, wie weet om welke oorzaken, of door welke omstandigheden, momenteel aantrok. Er zijn op die manier honderden menschen, die geworden zijn, wat ze thans zijn, zonder dat ze feitelijk weten, welke de reden is, dat ze nu juist dien kant uitgingen. Of men aanleg had voor een vak — men dacht er nu niet dadelijk aan, dat zoo nauwkeurig te onderzoeken. Of er misschien geen teleurstelling zou volgen, nadat iemand een paar jaar in „het vak had meegelopen” — men wachtte dat gelaten af. En of er misschien geen jonge menschen waren, die min of meer gedwongen werden vaders plaats straks in te nemen, terwijl ze voor een ander vak veel meer aanleg hadden — och kom, men maakte zich er niet al te bezorgd over.

Er was in dit doen zeer veel, dat viel af te keuren. Om meer dan ééne reden.

Immers wij komen niet op Gods wereld om iets van ons leven te maken, — maar om, onder den zegen en de hulpe onzes Gods er het beste van te maken, wat er van te maken is. Wanneer God ons aanleg geeft om in de wetenschap onze gaven te gebruiken, dan mogen we niet zoo maar, zonder meer, spekslager worden, ofschoon ook het beroep van spekslager een eerzaam en eervol beroep is.

Wij mogen bovendien niet spelen met de levensjaren van onze kinderen en jonge menschen. En heeft het niet den schijn, alsof dat wel eens is gebeurd? Immers men „probeerde” het met den jongen (of het meisje — maar dat niet zóó vaak) in een bepaalde richting. Eens zien, hoe het gaat. Lukt het niet, dan maar wat anders. En dikwijls gebeurde het, dat door die wijze van doen al dadelijk aan het begin, het jonge mensch, dat wist, dat het niet in die richting gebonden was, lang niet al de energie gebruikte, waarover het toch kon beschikken — immers, wanneer het niet ging mocht hij wat anders worden. En het is nu eenmaal zóó bij de meeste jongelui, dat ze eerst wel vol idealen beginnen, maar wanneer ze dag op dag — al maar weer — hetzelfde werk moeten doen, dan gaat „de pret” er spoedig af. Gevolg, dat men maar al te dikwijls eerst 't aan den baas weet, en na één of twee jaar aan het vak, — en tenslotte het jonge mensch in een ander vak terecht kwam. Dat beteekende dan, dat er een paar jaar van zijn leven voor zijn levensvorming voor een goed deel verloren waren. Ook al, omdat men niet onmiddellijk naar de meest voor hem geschikte positie had gezocht.

Dan komt daarbij, dat dikwerf, speciaal voor meisjes, een beroep gekozen werd, dat achteraf geen bestaan bleek op te leveren. Men „kende” dan iets, maar stond met de vakkennis toch ledig op de markt. En men moest al de teleurstellingen, die daarvan het gevolg waren, dragen.

Nu was tenslotte dit alles nog niet zoo erg geweest, indien er niet heel een menschenleven aan vast zat.

En, wanneer het een man gold, dikwerf ook het leven van een gezin. Zoodat er immers maatschappelijke waarde in het geding was.

In de laatste jaren nu is in den gewraakten toestand een zeer gunstige wending gekomen. Men is zich gaan toelagen op de beroepskeuze, voorlichting.

Wat verstaan we daaronder?

Wel in de eerste plaats dit, dat voorzoover de psychologie, of wil men juister, de psychotechniek, beschikt over middelen, om iemands aanleg te bepalen, men die middelen aanwendt, om zooveel mogelijk na te gaan, in welke richting iemands beroep moet worden gezocht. We hopen later nog wel eens terug te komen op deze middelen, en hopen dan wel eens te vertellen, op welke wijze men het best de onderscheiden proeven neemt, bij den tegenwoordigen stand van de kwestie.

Nu noemen we slechts één voorbeeld. Stel u voor, dat een meisje telefoon-juffrouw wenscht te worden, maar psychotechnisch is vast te stellen, dat zij de gave om snel gehoorde cijfers juist in zich op te nemen, of in de goede volgorde vast te houden, mist, dan blijkt daaraan, dat ze voor het werk misschien niet den voldoende aanleg heeft. Wanneer men nu ook nog kan ontdekken, dat ze (we denken hier aan het oude systeem telefoon) niet snel een voorwerp op de juiste plaats kan brengen, zoodat ze b.v. om een pen in een van te voren aangegeven gat te steken, meer dan één armbeweging moet maken, dan volgt daaraan, dat zij hoogstwaarschijnlijk nimmer een goed telefoniste worden zal.

Waar God ons nu de middelen gaf, om dergelijke dingen na te gaan, voor zeer vele beroepen zelfs met vrij groote zekerheid vast te stellen, daarmee meenen we, dat we ook als christenen de roeping hebben, ons niet afzijdig te houden van een dergelijk werk.

Daarbij komt nog iets.

De beroepskeuze-voordlichting moet ook adviezen geven aan de ouders in verband met de vraag, of het verstandig is een jongen of een meisje in een bepaalde richting te doen opleiden. Zeker, er kan zulk een buitengewone aanleg voor een bepaald vak of een bepaald beroep zijn, dat men zegt: hoe ook de maatschappelijke toestand is — dit jonge mensch zal zeker als God hem zegent, in dat vak succes hebben, wijl hij in die richting een zeer buitengewonen aanleg heeft. Maar dat zijn uitzonderingen.

Immers in een tijd, in welken er zeer vele letterzeters ledig en werkeloos rondlopen, is het toch niet verstandig de ouders te adviseeren hun zoon in de richting van de typografie op te leiden — tenzij dan dat alles er op wijst, dat heel spoedig de maatschappelijke en oeconomische omstandigheden anders zullen worden voor zulk een vak.

Gelukkig, dat er ook onder christenen in dergelijke richting reeds wordt gewerkt. We hebben in Amsterdam b.v. een commissie voor beroepskeuze, uitgaande van de A'damsche christelijke Jeugdcentrale, die b.v. de ouders van meisjes, die op een atelier willen, voorlicht omtrent de beste gelegenheden, die zich voordoen; die de kinderen uit christelijke gezinnen zooveel mogelijk in christelijk milieu brengt; die de ouders inlicht omtrent de toekomst-mogelijkheden voor de kinderen in een bepaalde richting; en die ook op die wijze weer in relatie kan staan met christen-patroons etc. voor het verkrijgen van personeel, dat zij noodig hebben. Ook wordt in verband met den aanleg van het kind dikwerf aan de ouders een advies in een bepaalde richting gegeven.

Hebben wij dus iets van datgene, wat voor onzen tijd inderdaad noodig is, de Roomschen zijn ons hier reeds weer ver voor. In Januari van dit jaar kwam voor de eerste maal uit het Maandblad voor Beroepskeuze: „Aanleg en Beroep”. Het tijdschrift ziet er buitengewoon goed uit, en is, naar het eerste nummer te oordeelen, zeer goed van uitzienende medewerkers voorzien.

Het is hier niet de plaats om nader op den inhoud van dit tijdschrift in te gaan — ook al zullen we naar we hopen, de lezers van ons blad wel op de hoogte houden met de belangrijkste artikelen, die in dit tijdschrift verschijnen. Over eenige proeven, die er in vermeld worden, hopen we het later wel eens te hebben.

Van harte hopen we, dat de tijd niet verre meer is, dat ook wij over iets dergelijks als een plaatselijke commissie voor beroepskeuze, uitgaande van de christelijke organisaties, op alle belangrijke plaatsen beschikken. Onze christelijke jeugd zou er wel bij varen.

Men versta ons wel.

Beroepskeuze-voordlichting is ook weer niet alles. Er zullen ook hier vragen blijven. En één van de moeilijkste kwesties is dan wel deze, dat zeer waarschijnlijk niet bij alle kinderen het type constant is. Dat wil zeggen, dat er met den loop der jaren een belangrijke wijziging kan komen in den aanleg van de jonge menschen.

Bovendien — niet voor alle beroepen is de proef

op de sol
psychoteel
Daarbij
is, een jor
verloop v
zoeken, o
heden te
moeilijke
haling van
het jonge
de proeve
Maar d
zullen kun
En hoe
dat in vro
ting, de
wel een
terrein ge
christen-ol
onthouden

Worden
te, dat e
— zondet
naar vore
een verrij
ideeën hi
Leze vi
artikel.

Om dez
ten we ee
het Calvin
Om de
moeten w
weer bij d
de wijsge
bouwwerk
gevel van
spreken.

Men he
kunst is,
bouwwerk
En als
kracht wo
huis of li
tot uiting
gelijk tro
warring i
dering vo

Zullen
volgen op
godsdienst
dat men
een Platts
tisch de
wil symb
nen meeg
werk een
en dat o
te worden
godsdienst
het concr
onze leve
dat vraag

In elk i
eigen stijl
religie ha
eigen wijs
eigen kun
die wijze
om realis

Maar in
dat hij h
alles te l
Maar dat
eigen stijl
eigen tem
thenon va
in de Ajs
Keulen of
(Kuyper).

Weliswa
de oude
neer hum
meermale
een eigen
een moti
wordt on

En nu
kon.
Wanne
dan is he
daar het
dat er va
worden
sculptuur
gen, en
die de h
doel.

Nu lig
redacteur